Sistemul de management al siguranței pentru furnizarea serviciilor ATM/ANS (Air Traffic Management/ Air Navigation Services)

PAVEL CĂTINEAN

DIRECTOR DIRECȚIE SIGURANȚĂ ȘI CALITATE

ROMATSA

AUGUST 2023

ROMATSA

- deține un CERTIFICAT DE FURNIZOR DE SERVICII emis de AACR, prin care are privilegiul de a furniza servicii/ funcții în domeniul ATM/ANS, în condiții de siguranță

ROMANIA

UNIUNEA EUROPEANĂ

R.A. AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

CERTIFICAT DE FURNIZOR DE SERVICII NUMĂR: CN 01, editia 3.0

În temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/373, cu modificările și completările ulterioare și sub rezerva îndeplinirii condițiilor specificate mai jos, R.A. Autoritatea Aeronautică (Civilă Română certifică prin prezenta că

"ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ A SERVICIILOR DE TRAFIC AERIAN" – ROMATSA R.A. SEDIUL PRINCIPAL:

Bulevardul ION IONESCU DE LA BRAD, NR. 10, C.P. 18-90, 013813 - SECTOR 1 BUCUREȘTI ROMÂNIA

este furnizor de servicii cu privilegiile enumerate în condițiile de furnizare a serviciilor atașate.

CONDITII:

Prezentul certificat este eliberat sub rezerva condițiilor și în limitele funcțiilor și ale furnizării de servicii enumerate în condițiile de furnizare a serviciilor atașate.

Certificatul CN 01, ediția 3.0, este eliberat în baza raportului AACR

Certilicatul CN 01, ediția 3.0, este eliberat în bază raportului AACH nr. 2046/14.06.2023, și începând cu data de 15 iunie 2023, când întră în vigoare, înlocuiește certificatul CN 01, ediția 2.0 din 11 iulie 2022.

Prezentul certificat este valabil atât timp cât fumizorul de servicii certificat continuă să îndeplinească dispozițiile din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/373, cu modificările și completările ulterioare, și din celetalte reglementări specifice aplicabile, precum și, după caz, procedurile din documentația fumizorului de servicii.

Sub rezerva conformării cu condițiile de mai sus, prezentul certificat rămâne valabil cu excepția cazurilor în care certificatul a fost limitat, suspendat sau revocat ori s-a renunțat la acesta.

Data eliberării: 14 iunie 2023

Semnătura:

Nicolae STOICA Director General

R.A. Autoritatea Aeronautică Civilă Română

Formular AESA 157 Versiunea 1 - Pagina 1/16

UNIUNEA EUROPEANĂ EUROPEAN UNION

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

ROMANIAN CIVIL AERONAUTICAL AUTHORITY

CERTIFICAT DE ORGANIZAȚIE DE PREGĂTIRE A CONTROLORILOR DE TRAFIC AERIAN

AIR TRAFFIC CONTROLLERS TRAINING ORGANISATION CERTIFICATE

Nr./No.: ROU/ CTA-07

În temeiul Regulamentului (UE) nr. 2015/340 al Comisiei și sub rezerva îndeplinirii condițiilor specificate mai jos Autoritatea Aeronautică Civilă Română certifică prin prezenta că:

Pursuant to Commission Regulation (EU) 2015/340 and subject to the conditions specified below, the Romanian Civil Aeronautical Authority hereby certifies

RA ROMATSA

Bucureşti, Blvd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, CP 18-90, 013813 - sector 1, ROMÂNIA

este o organizație de pregătire certificată conform Părții ATCO.OR, cu privilegiul de a furniza cursuri de pregătire conforme cu Partea ATCO, în conformitate cu lista din aprobarea pregătirii anexată. as a PART.ATCO.OR certified training organisation with the privilege to provide Part ATCO training, as listed in the attached training approval.

CONDIȚII DE APROBARE ȘI PRIVILEGII: TERMS OF APPROVAL AND PRIVILEGES:

Prezentul certificat este limitat la privilegiile și la sfera furnizării de cursuri de pregătire în conformitate cu lista din aprobarea pregătirii anexată.

This certificate is limited to the privileges and the scope of providing training as listed in the attached training approval.

Prezentul certificat este valabil atât timp cât organizația certificată continuă să respecte Partea ATCO.OR, Partea ATCO și alte reglementări aplicabile.

This certificate is valid whilst the certified organisation remains in compliance with Part ATCO.OR, Part ATCO and other applicable regulations.

Sub rezerva conformității cu condițiile de aprobare și privilegiile de mai sus, prezentul certificat rămâne valabil cu excepția cazurilor în care certificatul a fost restituit, înlocuit, limitat, suspendat sau revocat. Sut.ject to compliance with the foregoing terms of approval and privileges, this certificate shall remain valid unless the certificate has been surrendered, superseded, limited, suspended or revoked.

Data eliberării: 24.02.2023

Date of issue:

Director General AACR RCAA General Director (e-signea)

Nicolae STOICA

Formularul AESA 153 – Versiunea 1, Pagina 1/2

EASA Form 153 - issue 1, Page 1/2

ROMATSA

ORGANIZAȚIE DE PREGĂTIRE A CONTROLORILOR DE TRAFIC AERIAN, prin care are privilegiul de a furniza cursuri de pregătire pentru CTA

ROMATSA

Aeronautică, pentru MET (meteorologie aeronautică)

ROMANIAN CIVIL AERONAUTICAL AUTHORITY AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

CERTIFICATE OF REGISTRATION AS TRAINING CENTRE CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE CA CENTRU DE PREGĂTIRE Reference/Referinţa: RACR-LMET Number/Numār: RO/MET-12, ed. 2, 2021

On behalf of the Romanian Civil Aeronautical Authority, it is hereby certified that În numele Autoritătii Aeronautice Civile Române, prin prezenta se atestă că

ROMATSA RA

Address/Adresa:

B-dul Ion Ionescu de la Brad Nr. 10, C.P. 18-90
013813 – Sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

satisfies the requirements to be registered as a training facility for Aeronautical Meteorology according to RACR-LMET, subject to the conditions and limitations specified in the appear thereto.

îndeplinește cerințele pentru înregistrarea ca facilitate de instruire pentru Meteorologie Aeronautică în conformitate cu prevederile RACR - LMET, în condițiile și ținând seama de limitările specificate în Anexa la prezenta.

This Certificate is granted following the safety assessment of the Organisation's facilities, procedures and personnel and based on the findings of the continuous safety oversight activities conducted by the Romanian Civil Aeronautical Authority.

Acest Certificat este acordat ca urmare a evaluării facilităților, procedurilor și personalului aferent, precum și în baza rezultatelor activităților de supraveghere continuă efectuate de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română.

This Certificate of Registration as Training Centre can be suspended, modified or withdrawn by the Romanian Civil Aeronautical Authority, should the conditions of this Certificate be not observed.

Acest Certificat de Înregistrare ca Centru de Pregătire poate fi suspendat, modificat sau retras de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română în cazul în care condițiile pentru care a fost emis nu sunt respectate.

Director General RCAA
Director General AACH

Signature/ Semnătura :-- Date of issue/

Data eliberării: 01.04.2021

Valid until/

Valabil până la: 31.03.2024

Serviciile/ funcțiile ATM/ANS

ATM (Managementul traficului aerian):

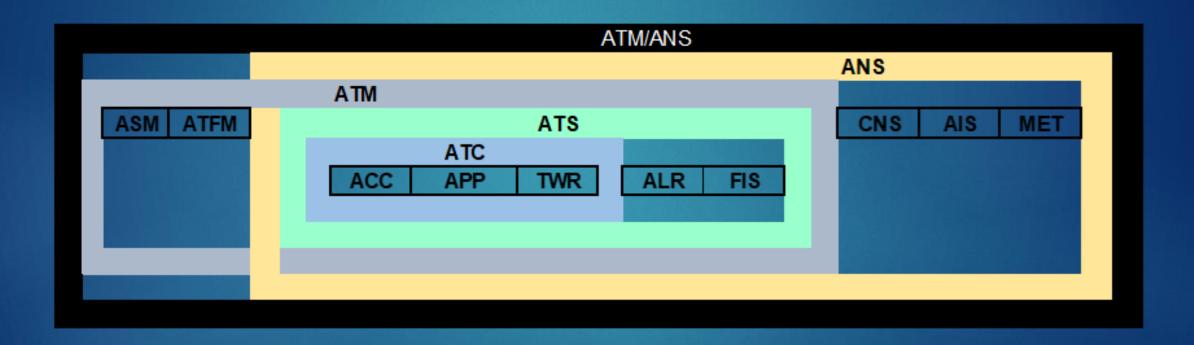
- ATS (Servicii de trafic aerian Air Traffic Services)
  - o ATC (Control al traficului aerian Air Traffic Control)
    - ACC (Serviciu de control regional Area Control Centre)
    - APP (Serviciu de control de apropiere Approach Control Service)
    - □ TWR (Serviciu de control de aerodrom Aerodrome Control Tower)
  - o FIS (Servicii de informare a zborului Flight Information Service)
  - o ALRS (Servicii de alarmare Alerting Service)
- ATFM (Managementul fluxului de trafic aerian Air Traffic Flow Management)
- ASM (Managementul spațiului aerian Airspace Management)

Schema serviciilor/ funcțiilor ATM/ANS

ANS (Servicii de navigație aeriană):

- o ATS (Serviciu de trafic aerian Air Traffic Services)
- CNS (Servicii de comunicații, navigație și supraveghere Communication, Navigation and Surveillance Services)
- o AIS (Servicii de informare aeronautică Aeronautical Information Services)
- o MET (Servicii meteorologice Meteorological Services)

Schema serviciilor/ funcțiilor ATM/ANS

Pentru a deține un CERTIFICAT DE FURNIZOR DE SERVICII ATM/ANS, ROMATSA trebuie să îndeplinească/ să asigure aplicarea dispozițiilor din:

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr.2017/373 de stabilire a unor cerințe comune pentru furnizorii de management al traficului aerian/servicii de navigație aeriană și de alte funcții ale rețelei de management al traficului aerian și pentru supravegherea acestora

ANEXA IV – CERINȚE SPECIFICE APLICABILE FURNIZORILOR DE SERVICII DE TRAFIC AERIAN (partea ATS)

SUBPARTEA A - CERINȚE ORGANIZAȚIONALE SUPLIMENTARE APLICABILE FURNIZORILOR DE SERVICII DE TRAFIC AERIAN (ATS.OR)

SECȚIUNEA 2 - SIGURANȚA SERVICIILOR

ATS.OR.200 Sistemul de management al siguranței

ATS.OR.200 Sistemul de management al siguranței

Un furnizor de servicii de trafic aerian trebuie să dispună de un sistem de management al siguranței (SMS), care include:

Politica și obiectivele de siguranță

Managementul riscurilor la adresa siguranței

identificarea pericolelor

analiza, evaluarea și controlul riscurilor

Asigurarea siguranței

monitorizare

schimbările care pot afecta nivelul de risc

Promovarea siguranței

personal competent

comunicarea pe probleme de siguranță

ICAO

Anexa nr. 19 – Managementul siguranței (Safety Management)

GASP - Global Aviation Safety Plan (Doc 10004)

strategia de îmbunătățire continuă a implementării sistemelor de siguranță

SSP - State Safety Programme

331 - State Safety Hogianine

ANNEX 19

DEFINITIONS

Safety performance

indicators

monitoring and assessing

targets

planned or intended

State Safety Management Responsibility

State safety risk management

Safety management system obligations

safety performance indicators and targets established by service providers and operators are acceptable to the State.

FRAMEWORK FOR A SAFETY MANAGEMENT SYSTEM (SMS)

Safety Management Manual (SMM) (Doc 9859)

- 1. Safety policy and objectives
  - 1.1 Management commitment

define safety objectives

safety performance monitoring and measurement

1.5 SMS documentation

SMS manual

safety policy and objectives

- 3. Safety assurance
  - 3.1 Safety performance monitoring and measurement

verified the safety performance indicators and safety performance targets of the SMS

Doc. 9859 – Safety Management Manual

Reg.(UE) nr. 2018/1139 - privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației

art.5, art. 7

EASP - European Aviation Safety Programe – descrie funcționarea sistemului european de siguranță a aviației

- cuprinde norme/ activități/ procese pt gestionarea siguranței
- specifică nivelul de performanță a siguranței care trebuie atins la nivel național în ceea ce privește activitățile de aviație

Reg.(UE) nr. 2018/1139 - privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației

art.6, art.8

EPAS - European Plan for Aviation

- identifică principalele riscuri în materie de siguranță
- stabilește măsurile necesare pentru a reduce respectivele riscuri

PNMSAC - Programul național de management al siguranței aviației civile Corespondent național al EASP

PNSA - Planul național pentru siguranța aviației 2023-2025 Corespondent național al EPAS

(Comitetul național de siguranță a aviației)

În Planul național pentru siguranța aviației statul:

- identifică principalele riscuri în materie de siguranță
- stabilește acțiunile necesare pentru a reduce riscurile
  - a) Obiectivele specifice de siguranță
  - b) Nivelul de performanță a siguranței la nivel național
  - c) Riscurile la adresa siguranței aviației civile la nivel național
  - d) Măsuri și acțiuni de reducere a riscurilor

Pentru a deține un **CERTIFICAT DE ORGANIZAȚIE DE PREGĂTIRE A CONTROLORILOR DE TRAFIC AERIAN**, prin care are privilegiul de a furniza cursuri de pregătire pentru CTA, ROMATSA trebuie să îndeplinească/ să asigure aplicarea dispozițiilor din:

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr.2015/340 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian, cu prevederi privind:

analize de siguranță
evaluarea siguranței
asigurarea siguranței
gestionarea siguranței
cultura de siguranță
managementul siguranței
supravegherea siguranței

- ATCO.C.025/ ATCO.C.065/
- ATCO.D.085
- ATCO.D.025/ ATCO.D.035
- Apendicele 2 la anexa I
- Apendicele 2 la anexa I
- Apendicele 3 la anexa I
- ATCO.AR.C.001

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 AL COMISIEI de instituire a unui sistem de performanță și de tarifare în cadrul cerului unic european:

ANEXA I - INDICATORI-CHEIE DE PERFORMANȚĂ (KPI) PENTRU STABILIREA OBIECTIVELOR ȘI INDICATORI PENTRU MONITORIZARE, Secțiunea 1

1. SIGURANȚĂ

1.1. Indicatori-cheie de performanță

Nivelul minim al eficacității managementului siguranței care trebuie atins de furnizorii de servicii de navigație aeriană certificați pentru furnizarea de servicii de trafic aerian, cu următoarelor obiective de management al siguranței:

- (a) politica și obiectivele în domeniul siguranței;
- (b) managementul riscurilor la adresa siguranței;
- (c) asigurarea siguranței;
- (d) promovarea siguranței;
- (e) cultura siguranței.

1.2. Indicatori pentru monitorizare

- (a) Rata pătrunderilor neautorizate pe pistă la nivelul Uniunii cu impact asupra siguranței;
- (b) Rata nerespectării distanțelor minime de separare la nivelul Uniunii cu impact asupra siguranței.

Sistemul de management al

siguranței

		Informal Arrangements	Defined	Managed	Assured
		Α	В	С	D
Component 1:	Question 1.1		-		Χ
Safety Culture	Question 1.2	11 17-71 16		17 1 - X 3	Χ
Salety Culture	Question 1.3		- 1	1 <u>-</u> 11	Χ
	Question 2.1		Sone Mil		X
	Question 2.2		-	-	Χ
	Question 3.1	A CONTRACTOR	30 <u>-</u> -	3 -	Χ
Component 2:	Question 3.2	1 (- 1 X 1		- =	Χ
Safety Policy and Objectives	Question 3.3		- 100 -		Χ
Safety Policy and Objectives	Question 4.1	10 A + N 10 I	<u> </u>		Χ
	Question 5.1			AVE BUILD	Χ
	Question 5.2	37.5	I		X
	Question 5.3		- 1	- 1	X
Component 2:	Question 7.1	TEXT OF THE			Χ
Component 3: Safety Risk Management	Question 7.2		M1-53		Χ
	Question 7.3	Q = 49 [ ]	-	- 11 (i	X
	Question 11.1			. W] = 11.	Χ
	Question 12.1		2 - III		Χ
Component 4:	Question 13.1			1 E// L	Χ
Safety Assurance	Question 13.2		4	<u>-</u> 1	Χ
Salety Assurance	Question 14.1	F.E	Y S		Χ
	Question 15.1		-		Χ
	Question 15.2	21 1 - 1 - 1	-		X
	Question 16.1	与为一人生	(19 ~~.~~)		Χ
	Question 16.2		<i>a</i> 5.0€ = 1		Χ
Component 5:	Question 17.1	7 / 4 ~~-~~ / 4 / /	2 E	1.47	Χ
Safety Promotion	Question 17.2	3/4 (~~-~~ 1) /	× - 1	N., 21, 11	Χ
	Question 17.3	71- (<u>-</u>), 115		17-19	Χ
	Question 17.4	11.22.11	7-3%	~~-~~ -	Χ
Component 6: Interdependencies, Resilient system performance, buffers and trade-offs	Question 18.1				Х

Mature ANSPs sustain safe provision of services through managing the organisation in a way that recognises that system safety is at risk from commercial and business models and targets. Such organisations embed safety in organisational processes The ANSP assigns and distributes resources, both in terms of finances and personnel, to support safe provision of services through safety promotion, safety improvement, safety

A	Informal Arrangements	п	Organisational business planning and strategy makes no formal allowance for safe provision of service. Safety benefits are not systematically included in long-term investment decisions, although this may occur on an ad hoc basis. Safety benefits are not systematically included in changes to the functional system (including airspace design changes) other than on an ad-hoc basis. The emphasis in business planning is on costefficient service provision.
В	Defined		Organisational business planning and strategy formally takes account of all safety regulatory requirements. The safety consequences of business strategies that emphasise efficiency at the expense of the ability to adapt or limit sources of resilience are not considered. Safety is managed as an independent part of the wider organisation. It is acknowledged that business decisions can influence safe provision of services.
С	Managed	п	The financial and personnel resources that are needed to support safe production through safety promotion, safety improvement, safety assurance and safety risk management are reviewed annually. Business plans are adjusted annually to ensure that these needs are met. Resource allocation for safe provision of services is assimilated into corporate business planning for operational and selected non-operational departments. Trade-offs and sacrifices in operational decision making involve managing resource shortfalls with reduced resources with the work system to draw upon to escalate and manage anomaly response. Financial and personnel resources are provided to enable the release of staff for safety activities, such as training.
D	Assured	п	The organisation integrates safety fully into business planning making provision of safe production, in a traceable way, accessible and subject to organisational governance. Safety activities are resourced as a normal business activity. Long term investment planning embeds provision of safety activities as a strategic corporate proposition. The assessment of business models and/or business strategies on and capability of the organisation to deliver a safe production takes into account the buffers that are used in operational tradeoffs and sacrifices attached to decisionmaking. Operational trade-offs and sacrifices in decision making are modelled for effects and consequences. The organisation identifies and manages eroded buffers and sources of resilience.

ROMATSA Business Plan takes into account all safety regulatory requirements. ROMATSA Business Plan contain safety objectives related to SMS improvement, uman resources, reporting and just culture. Connected with Business Plan, every year an Annual Plan is drawn up with details for the general objectives and actions elated to all of the above ROMATSA provides financial and personnel resources for all safety activities.

ROMATSA recognizes that the functional system can be at risk from commercial and business models and targets, but, in order to have the guarantee that the safe provisions of safety has priority over any other aspect has developed a Safety Policy at level of DANUBE FAB that states clearly that "Safety has priority over commercial erational, environmental and social pressures. In this respect, safety is a paramount and the other activities must be assessed in order not to jeopardise safety. ROMATSA's Safety Policy established also clear priority for safety domain as states the following:

ROMATSA uses an effective Safety Management System and acts to: comply with all applicable safety requirements

tting the applicable provisions / standards and continuing to take the best practices in the field, giving priority to the safety domain.

The General Director is responsible for the implementation of this statement and for the safety performance of ATM / ANS services provided by ROMATSA, and is esponsible for ensuring the resources necessary for the implementation of the safety policy"

ROMATSA is considered.

he implementation strategy of ROMATSA safety policy consists in applying the following safety management principles: the principle of an effective operation of a risk nagement system, the principle of safety assurance and the principle of safety promotion

s stated in the Safety Policy, the General Director is responsible for ensuring the resources necessary for the implementation of the safety policy

- n order to reduce or eliminate identified risks, the measures below are applicable for long term investment planning and business models and strategies, in the foll
- Introduction of safety means. In case identified risks cannot be eliminated by design, safety means or devices (fix, automatic, software) shall be used . Provision of annunciation devices. In case identified risks cannot be effectively eliminated, either by design or by installed safety means/devices, hazard dete

Development of procedures and personnel specific training.

should the previous measures fail to eliminate identified risks or mitigate them down to an acceptable level, specific procedures shall be applied, underpinned by the raining of the operational/operative personnel, including emergency and contingency training, for cases of hazard occurence. When establishing risk mitigation neasures, due consideration shall be given to their effectiveness, both in terms of their type (procedure, personnel, equipment or a combination thereof), and the

ROMATSA Safety Policy Safety Policy at level of DANUBE FAB

Safety Management Manual - Chapter 2.2 - Safety Risk Management, Chapter 2.3 - Safety Assurance, Chapter 2.3 - Safety promotion Procedure 1220, General Procedure Regarding Change Management in ATM/ANS' define the risk assessment processes that are in place in ROMATSA and the generated records (Safety assessment Reports, Safety Cases and evaluations) (Chapter 7.4).

mplementation plans that are in place to deal with transitional risks.

Change management documentation developed for every change within ROMATSA The Business Plan of ROMATSA for RP3:

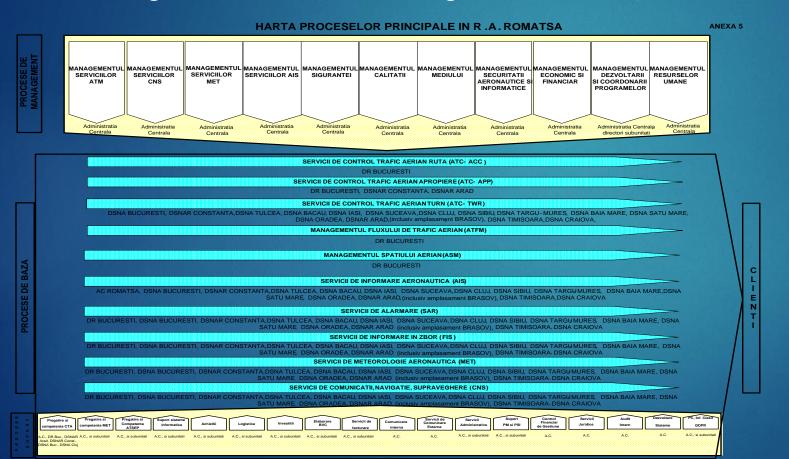
ANUBE FAB Annual Plan for 2021 tomania Performance Plan for RP3:

DANUBE FAB Strategic Programme 2021 - 2025;

Sistemul de management al

Component 1: Rively Area 1:	Rafety Culture Development of a Positive a	and Freattive Organis	ational Culture				3									
Question 1-2:	A just and open climate for rep Note: A thorough reporting and recommendation and implemen	orting and investigating f investigation process o relation of remedial action	becarrences. Pould begin with his, resulting in fir	nostication, data gathering, r sal reporting, exchange of les	econstruction, analysis, s sons learned and effects	adety w manifering.										
	Component 2: Safety P	olicy and Objective	95													
	Ottody Area 2. Canety r	Oncy												Safety Assurance		
^	Question 2-1: The safe organisal	ty policy of the orga tion is also articulate 2: Safety Policy a 3: Safety Accoun	nisation presen d. nd Objectives	ts the organisation's con	nmitment to both safe	ty and its resourcing.	. The priority	standarywinin the SIGU					Study Area 14:	Management of	Chang	
		An approved, classification are c		ed, and recognised syste	m for the managemen	t of safety. Manageme	ent structure	, responsibilities, accountabilities and						D		
	· -	authorities are c	early defined a	nd documented.												ting mechanisms are in place to ensure that internal and external stakeholders understand how safety risks introduced during
	В ^	Component 2: Study Area 5:	Safety Police SMS Docum	y and Objectives nentation							_			and/or following in	mpleme	ntation of change are managed and mitigated.
		Question 5-1:	A formal SM	S that meets all applica	ble safety and regula	story requirements.										
	с	_	omponent 3:	Safety Risk Manage	ement				Component 4:	Safety Assurance						
	c	^	uestion 7-1:	Hazards to operation	s are reported and as	ssessed.		[15]	,	,			Δ	Informal		There are no change management processes in place even though the organisation recognises that impacts of change
		_	^	Informal	Hazarda to co	erations are not high	alighted by e	ither managers or staff. However, risks to operations are recognised.	Question 13-1:	indicators).		nonitoring system that us	A	Arrangements		must be managed.
	D D	В	- C	omponent 4: S					_	Informal	L					
			3	tudy Area 11: S		Safety Assurance			^	Arrangements	l'	I nere are no indicators,			+	
	Justification	с с	ິ	tuestion 11-1: A				ts								
c	Justification Safety is the r	100	В						В	Defined	- F	The organisation has a p The organisation has est	_		_	The organisation is developing change management processes to assess and quantify the risks of change.
	Safety respon Safey Manage chapters defin	em D			Question 12-1:	Internal and indep	pendent (e	external) safety surveys and SMS audits.			-		В	Defined		The organisation is developing change management processes that require the involvement of stakeholders.
	Safety Policy provisions of : electronically Organisations	Sin	ustincation			1	1		c	Managed	_	The organisation has imp				
	Safety Policy Last review of	Justification 5	isk assessr	Α		Informal		There is no plan to conduct systematic safety surveys and SMS audits.			ľ	The organisation's safety	1			
	As per Safet Safety Manag	P P	OMATSA H		Α	Arrangements		Safety surveys, SMS audits, and gap assessments are conducted on an ad hoc	b		т	The organisation has de				
	Provisions to SMM - Gener ROF CSS - S Safety Manag	A ROMATSA SI	azard identi	+	•			* **	D	Assured	. 7	The organisation analyse The organisation has sat The organisation uses le				The organisation's change management processes determine whether a change should be authorised.
	Job Description Through the on regular by	ON ROMATSA ar	lots, military afety asses								T S	The organisation uses le Safety management pro	С	Managed	1	The organisation's stakeholders, including its regulator, are aware of these processes and their purpose.
ь.	Safety and C	5	afety asses actices).	В	_			The organisation has a plan either in place or under development to formalise ho	ow					wanayeu	''	The organisation assesses the safety impact of changes and associated mitigations before they are introduced.
	and has ded	- 2	ssesmnet p		В	Defined		The organisation has carried out any SMS audits.								The organisation assesses the safety impact of changes and associated miligations before they are introduced.
	Safety Policy changes are Study Area 3 Changes to		vidence - F						Justification - V	Vhy have you choser	n this cate	tegory? What is prevent				
	Question 3-2	Evidence - Pla Safety Manage Common Safe	eneral Proc									SSION IMPLEMENTING				The experience of the second process of the
	Evidence - I Evidences:		eneral Proc eneral proc afety recom		_		_	The organisation has a formal process describing how to conduct SMS audits.	European sky an	d repealing Impleme	nting Re	egulations (EU) No 390/2				The organisation's change management processes are reviewed and updated at least every five years (e.g., from internal
JURINI LABOR V	Safety Mana Annex 1 of S ROF CSS	Component 2 Study Area 5		С	С	Managed	"	The organisation conducts internal SMS audits at least annually. SMS audits have resulted in the development and implementation of improveme	In order to detect	t changes in its own :	systems be same	or operations, ROMATS time, such methods are ational regulations. ty, and the Safety Minim				experience, external lessons learnt).
Just Culture is p Just Culture Pol Consurerus Mas Staff have been	Portal ROM/	Question 5-2	tudy Area					one data nave resulted in the development and implementation of improveme	ROMATSA com Target Level of S	plies with national an Safety, the Alert Level	d interna	ational regulations. ty, and the Safety Minim		l	•	The organisation assesses the performance of its risk controls and mitigations as part of its change management
Staff are aware to followed. ROMA as part of the rep Within the organ		A .	uestion 7-3					The organisation carries out safety surveys in addition to SMS Audits.	numbers (safety	e targets for this indic	cators are	e: U accidents, 1 serious	D	Assured		processes.
Entery data is pr The acceptance Formation level	Study Area							The organisation carries out safety surveys in addition to swis Addits. The organisation's safety surveys are carried out systematically.	Trends for safety The established	/ improvement purpo indicators are coverir	ses are a ng the en	analised biannual. ntire system and are app per COMMISSION IMP				The organisation's change management processes define and report transitional risk.
Ealety and Qual There is a forma	Question 2-	В						The organisation has established a process to analyse trends arising from safet								The organisation's change management processes involve all relevant internal stakeholders.
ensure a timely of by taking prevent investigated in a	ь			D	D	Assured	8	Where appropriate, the organisation conducts reassessments to confirm that an from safety surveys and SMS audits have been successful.				ement processes. The re nitoring in ATM/ANS des				The change management processes are tailored for the importance and the resources needed for the change.
Staff is encourage Staff receive fee disseminated to		c				Assureu		The organisation commissions external surveys and SMS audits at least once e	ve degradation of sa	afety below pre-estab	olished ac	cceptabele levels, coveri				
Evidence - Plea Clavoral Processis	Justification	D						The outputs from safety surveys and SMS audits are incorporated (as appropria	te	se provide reference	s to supp	porting documentation e				
Clarieral Processor SIAM Processor PIN 1212 Proces		_						The outputs from safety surveys and SMS audits are incorporated (as appropria The organisation has established a process that requires external data (e.g., pilo trend information) to be considered when selecting topics for operational safety	Safety Managem SI Annex 1 of Safet	ent Manual, 2.3 – Sa ly Management Manu	afety Ass ual – Safe	urance, 3.1.3 - Quantita ety Policy - ROMATSA				
Presents regards All safety security pot.6.4.4 - irves	B Safety Manag Safety Manag	Justification	D					3.4 4	Procedure PIN 1 Procedure PIN 1	290 "General Proced 260 "General Proced	dure for S dure for E	Safety Monitoring in ATN Determination of Quantit				
MACH-REAC LA		ROMATSA SI	J	ustification - Wh					Annual monitorin	safety performance in ing reports - Romania. Ity Annual Plans.	reports.		Justification - W	Vhy have you chos	en this	category? What is preventing you from selecting the next higher?
Component 1: Study Area 1:	c	All ROMATSA SMS processe	ustification						Sarety and Quali	ty Annual Plans.						
Question 1-3-	Evidence - P	Seneral Proce			Justification - V	hy have you chos	sen this ca	tegory? What is preventing you from selecting the next higher?	Component 4:	Safety Assurance						
-	Safety Manag Safety Proced ROMATSA of	General Proce	OMATSA P							Safety Performance						
	D Safety and Qu	Associated sa 1 Safety surveys 2		nd/or subsequent						Methods to measure	e safety p	performance, which is o	Changes are sub	signet to Compotent	Authori	ty approval or internal approval, depending on the level of change. Changes within operations envelope need only internal
-		3 a	Provision d nunciation Developme	ccidents/incidents	SMS Audit proce	sses are formalize	ed as per	PIN 1280 "General Procedure for Safety Surveillance in ANS/ATM" - chapter 6.	3.				-	Ject to Competent	Authori	y approval of internal approval, depending on the level of change. Changes within operations envelope need only internal
		Study Area 5	hould the p	TOTT OT January 2	be internally safe	ty audited at least	once in tv	ro years. S Safety Surveillance - Chapter 1.2.1 describes how ROMATSA management e	Α	Informal Arrangements		Ad hoc safety performan measuring safety perform	approval.	durae ralatad to m	anage~	ent of change have been disseminated to staff (Procedure PIN 1220 "Procedure for Change Management in the field of
	Justificatios Component : Study Area 3	Question 5-3 ir	compliance	taff receive feedba	services provided	is systematically	analyzed	and evaluated in order to:			-+					ent of change have been disseminated to stail (Procedure Pilv 1220 Procedure for Change Management in the field of w to apply these procedures. These procedures are accepted by the Competent Authority.
	ROMATSA Question 3-3	. 6	szard. t least every d	isseminated to all	a) establish meas	sures to improve s	safety, who	re necessary (safety measures);	В	Defined		At least some parts of th				
ь	ROMATSA i "Safety Polici	⊣ ^ k	vidence - F	OMATSA check t	c) have the confi	mation that the sa	arety or the urrent activ	current activities is ensured (compliance with the provisions of the specialized pities comply with the applicable provisions of the ROMATSA Safety Management	nt							r they were safety assessed, accepted by Competent Authority and all mitigation means implemented.
	- comply with - fulfill the ap - continuous	G	eneral Proc	y receiving externa	the MMS);			ities comply with the applicable provisions of the ROMATSA Safety Managemen			т	The organisation has impose organisation as imposed in the control of the control		ment processes ne evision was conduc		e improved based on experience and available knowledge, best practices. The processes are reviewed at least once in three
	ROMATSA	- в	eneral Proc eneral Proc	rocedures, as per	d) assess and m	onitor ROMATSA'	's complia illance sat	nce with the applicable requirements. ety recommendations are issued and implemented - PIN 1280 - 6.3.9-6.3.12.	c	Managed	n	reports). The organisation has im				riay 2021. service. Results are compared to what was designed. Should additional risk controls be established, then measures are taken
	The Safety N ROMATSA (2.1.4).		afety recom	afety and Investig	Our practice is to	include safety su	ırveys in S	MS audit. For example the Safety Culture Survey was performed also inside SM	s		Ť	The organisation has imp		nitored after enterir	ng into :	service. Results are compared to what was designed. Should additional risk controls be established, then measures are taken
Justification - \	2.1.4). Evidence - I	٠ ـ	w.	ith the internal pro	out at least once	in five years, last o	one being	conducted in 2021. lents are conducted in all areas affecting operational safety and the SMS. Follow		1 7	Ţ	The organisation conduc	immediately.		as can di-	whole life and of shape including implementation and approxim
As per lessons I	Evidences: Safety Mana	5			confirm that the r	acommondations	have been	euccasefully implemented. Safety monitoring processes deal with the analysis of	nf l	Assured	- E	The organisation works of The results of the organi programme.	Change manager	ment processes co	over the	whole life-cycle of change, including implementation and operation.
Ealety recovered in 2021, we were safety experts as	comply with I Annex 1 of S p ROF CSS -	ь	uestion 7-: [[	แบบgri แie อเพอ C v Civil Aviation รว	Independent safe	ety surveys were c	commision	ad as a matter of routine in respect of ROMATSA's ISO Certifications including	Sa							at all affected stakeholders are to be involved from the very beginning in the change management.
MET, Alls, ADM	Portal ROMA	-	- A	y Civii Aviation Ca	carried out on yea	arly basis.		ety recommendations are issued and implemented.					Additionally, softw	ware related chang	ges are	assessed taking into consideration PIN 1221 – Procedure regarding Software Safety Assurance in ATM/ANS
DENAR Corveta equipment and to Administration.	Justification			vidence - Please	External data from	n air operators, ae	erodromes	, Romanian AAIB (AIAS) and Romanian CAA are used in the selection of the do	m	Vhy have you chosen	n this cate	tegory? What is prevent	1			
Plegnart ser than Standard		Justification	а	fety Management	The Safety Cultu	re Survey carried	out at RO	MATSA in 2021 was communicated to the Safety Department in BULATSA and	OL .				Evidence - Pleas	se provide referenc	ces to s	upporting documentation e.g. Sections of the SMS, Procedures, Policies etc.
Evidence Plea	Staff performi and non-come Staff are awar	re Safety Manage	₽ S	MM Procedures F	Survey taking into DSNAR Constan	o account a series ta, audit during w	s of topics hich we n	WALSA IN 2021 Was communicated to the Safety Department in BULA ISA and included in our Survey. Additionally, in September 2022 we carried out a joint At informed a common Safety Culture Survey based on 3 major topics, Risk Manag kd training. In November 2022 we performed another joint Audit with our colleagu.	UC ROMATSA mon en infringements, et	itors the safety perfo tc) at local level and F	rmance o	of the established safety SA level.	Safety Manageme	ent Manual 316	– Chan	ne Management in ATM/ANS
Guestionnaires i	2019 for ATC actions may a CEDURE FOR arrangements	Safety Manage	C	ccurrences", PIN	equipment and V	ork procedures a	and provide	and training. In November 2022 we performed another joint Audit with our colleague	Effectiveness of les objectives then of	risk controls is meas corrective measures a	are set ar	comparing the results of nd reassesment perform	Procedure PIN 1	1220 "Procedure fo	or Chan	ne Management in the field of ATM/ANS"
Portal ROMATE	e Baleiy Cultur Safety Manag A. day to day opi	era Occurrence" a	_{ustification} a	nd Conducting the	Administration, d	uring which the sa	ame Safet	Culture Survey was performed with the same topics as in Constanta. September is finalised and BULATSA will finalize their Report in Q1 of 2023. Alse distribution from 2023 it was decided to	safety recommer	comparative analysis, ndations, etc).	the perfe	ormance results of diffe	Monitoring reports	· 1 10000001010	o. Ondi	goa.agoa
	Evidence - P	management f	re	elated records gen	Report on the Sa	or trie Survey perf fetv Culture Surve	iormea in ev conduct	September is finalised and BULATSA will finalize their Report in Q1 of 2023. Als ed jointly within ROMATSA and BULATSA. Starting from 2023 it was decided to							loned in	order to deal with transitional risks
	Job Description General Proceurs proposals con	one A edi F	vistion is a (K isk assessr sfety procec	OIVIA I SA USES K	activities related	to Surveys and to	develop c	ed jointly within ROMA ISA and BULA ISA. Starting from 2023 it was decided to ommon Surveys and common final Reports.	and their effectiv ROMATSA took	eness. Safety Framework N	Maturity S	Surveys with EUROCON	Change manager	mont documentatio	opeu III	order to deal with transitional rans.
	General Proce reporting and General Proce	Evidence - Pl	lentified risk Ir	nstruction for using	1				Safety performar within DANUBE	nce is measured usin FAB. At DANUBE F.	ng statisti AB level	ical and quantitative tech we exchange the results	DIN 1221 Proc	adura ragardina S	oftware	Open for every change within NOWATSA.
		PIN 1211 "Prop PIN 1212 "ProA	s per annua	vestigation report	1				available data. Si reached, ad-hoc	afety performance an surveys, audits or in:	nalysis is spections	intended to identify safe is are performed.	FIIN 1221 - Proce	euure regarding So	oitware	oped for every change within ROMATSA. Safety Assurance in ATM/ANS

SMS este integrat cu Sistemul de management al calității

Proces	Obiectiv	Obiectiv Indicator			
	A.1 Realizarea completă a unui ciclu de audit intern siguranță	A.1 Nr. audituri realizate/ planificate	100 %	Anual	
anței	A.2 Îmbunătăţirea Sistemului de Management al Siguranței	A.2 Nr. propuneri de îmbunătăţire materializate prin amendamente/ ediţii la MMS	2	Anual	
Managementul Siguranței		B.1 Nr. recomandări de siguranță	50	Anual	
mentu	B. Siguranţa traficului	B.2.1 Nr. accidente/ an cu contribuţia ROMATSA	0	Bianual	
anage	b. Olguranța trancului	B.2.2 Nr. incidente grave/ an cu contribuția ROMATSA	Maxim 1	Bianual	
Σ		B.2.3 Nr. incidente grave/ an cu contribuția ROMATSA	Maxim 9	Bianual	
	C. Creșterea eficacității gestionării deșeurilor	C.1. Nr. neconformități și/sau neconformări/ audit/ an privind gestionarea deșeurilor	0	Anual	

Procese de management 48 indicatori Procese de baza 64 indicatori Procese suport 65 indicatori

Organizare/ documentare

ROMATSA R.A.-DSC Manualul de Management al Siguranței DGR-DSC-MAN0001-SAF,MNG Figura 5.1. Director General Consiliu Director Director DIRECTIA SIGURANTĀ SI CALITATE OPERATIONAL SERVICIUL Director Director SIGURANTĂSI CoLS CoLS DSNAR DSNAR Comp. Oper. DSNAR ACC/APP ARAD CONSTANTA BUCURESTI BUCURESTI Comitet Comitet Local Local Local Local Siguranță Siguranță CoLS CoLS CoLS CoLS APP Arad APP Constanta TWR Otopen ACC Bucuresti CoLS CoLS Secția CNS Sucurești/ SME TWR Bäneasa Bucureşti NOTAM CNPMNA 23 DATA: 08 August 2023

ROMATSA R.A.-DSC

Manualul de Management al Siguranței DGR-DSC-MAN0001-SAF MNG

MANUALUL DE MANAGEMENT AL SIGURANTEI

DGR - DSC - MAN0001 - SAF.MNG

Ediţia : 16.2

Data ediţiei : 08 August 2023

Editia 16.2 DATA: 08 August 2023

Anexa 1	"Politica de siguranță" Ediția 6.0 din 02 Noiembrie 2022						
Anexa 2	"Procedură generală privind competența personalului" DGR - DSC - PIN1200 - HUM.COMP Ediția 7.0 din 11 Decembrie 2020						
Anexa 3	-						
Anexa 4	"Procedură generală pentru stabilirea nivelelor cantitative de siguranța în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1260 - SAF.LEV Ediția 5.0 din 27 Noiembrie 2019						
Anexa 5	"Procedură generală pentru gestionarea schimbărilor în domeniul ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1220 - SAF.CHG Ediția 13.0 din 30.05.2023						
Anexa 6	"Procedura acţiuni preventive" DGR - DSC - PIN0060 - ACT/PREV Ediţia în vigoare din "Manualul Procedurilor SMC – RA ROMATSA" DGR - DSC - MAN0003 - SMC						
Anexa 7	"Procedură generală pentru documentarea sistemului de management al siguranței" DGR - DSC - PIN1250 - SMS.DOC Ediția 8.0 din 11 Decembrie 2020						
Anexa 8	"Procedură generală pentru utilizarea furnizorilor externi în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1240 - EXT.SUPL Ediția 7.0 din 11 Decembrie 2020						
Anexa 9	"Procedură generală pentru tratarea evenimentelor de siguranță" DGR - DSC - PIN1210 - SAF.OCC Ediția 9.1 din 30 Ianuarie 2023						
Anexa 10	"Procedură pentru raportarea obligatorie a evenimentelor de aviaţie civilă" DGR - DSC - PIN1211 - OCC.REP Ediţia 9.1 din 30 lanuarie 2023						
Anexa 11	"Procedură pentru organizarea și efectuarea investigării imediate locale a unu eveniment de siguranță" DGR - DSC - PIN1212 - UNIT.INV Ediția 10.1 din 30 lanuarie 2023						
Anexa 12	"Procedură pentru organizarea și efectuarea investigării ulterioare interne a unu eveniment de siguranță" DGR - DSC - PIN1213 - INT.INV Ediția 9.1 din 30 Ianuarie 2023						
Anexa 13	"Procedură generală pentru supravegherea siguranței în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1280 - SAF. SURV Ediția 7.0 din 27 Noiembrie 2019						
Anexa 14	exa 14 "Procedură privind asigurarea siguranței software în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1221 - RISK.SOFT Ediția 5.0 din 30 August 2021						

DGR-DSC-MAN0001-SAF.MNG "Procedura de audit intern" DGR - DSC - PIN0021 - IN/AUDIT Ediția în vigoare din "Manualul Procedurilor SMC - RA ROMATSA" DGR - DSC -MAN0003 - SMC Anexa 16 Procedura actiuni corective" DGR - DSC - PIN0050 - ACT/CORECT Ediția în vigoare din "Manualul Procedurilor SMC - RA ROMATSA" DGR - DSC -MAN0003 - SMC "Procedură generală pentru monitorizarea siguranței în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1290 - SAF.MON Editia 7.0 din 11 Decembrie 2020 Anexa 18 Procedură generală privind controlul înregistrărilor" DGR - DSC - PIN1300 - SAF.REC Ediţia 9.0 din 27 Mai 2022 Anexa 19 "Procedură generală pentru diseminarea învătămintelor privind siguranta în ATM/ANS" Anexa 20 DGR - DSC - PIN1320 - SAF.DIS Ediția 6.0 din 27 Noiembrie 2019 Anexa 21 "Procedură generală pentru îmbunătățirea siguranței în ATM/ANS" DGR - DSC - PIN1310 - SAF.IMPR Editia 6.0 din 27 Noiembrie 2019 "Consiliul de Supraveghere a Siguranței - Regulament de Organizare și Funcționare" Anexa 22 DGR - DSC - ROF0001 - SAF.CSS Editia 7.1 din 27 Decembrie 2021 "Comitetele Locale de Siguranță - Regulament de Organizare și Functionare" Anexa 23 DGR - DSC - ROF0001 - SAF.CLS Ediţia 8.0 din 27 Noiembrie 2019

PROCEDURĂ GENERALĂ PENTRU UTILIZAREA FURNIZORILOR EXTERNI ÎN ATM/ANS - PIN 1240

- prezintă modul în care ROMATSA asigură realizarea siguranței serviciilor ATM/ANS atunci când pentru prestarea acestora se utilizează furnizori externi (de servicii și/ sau produse)
  - Punerea de acord a documentului de colaborare cu furnizorul/ colaboratorul extern
  - Monitorizarea serviciilor/ produselor externe cu impact asupra siguranței pentru a urmări respectarea de către furnizorul/ colaboratorul extern a condițiilor stabilite prin documentul de colaborare semnat cu ROMATSA
  - Supravegherea furnizorilor/ colaboratorilor externi în scopul de a fi recomandate îmbunătățiri acolo unde este necesar şi de a confirma respectarea prevederilor din documentul de colaborare

Acord privind furnizarea serviciilor de navigație aeriană între R.A. ROMATSA și R.A. Aeroport... Procedură de colaborare între R.A. ROMATSA DSNA... Și Aeroport ... Procedură de colaborare între TWR ... Și Aeroport ...

Proceduri de operare în condiții de vizibilitate redusă

Procedurile de colaborare între ROMATSA și Aeroporturile Internaționale privind furnizarea datelor aeronautice și informațiilor aeronautice

Responsabilități care decurg din procedurile de colaborare între ROMATSA și Aeroporturile Internaționale privind furnizarea datelor aeronautice și informațiilor aeronautice

Obligațiile Originatorului, înaintea transmiterii datelor aeronautice și informațiilor aeronautice:

- datele aeronautice şi informațiile aeronautice trebuie coordonate cu organizațiile afectate de modificarea propusă
- trebuie îndeplinite cerințele referitoare la tip, format și conținut
- pentru publicare în sistemul AIRAC trebuie obținut anterior aprobarea structurilor de specialitate din cadrul AACR

Obligațiile Aeroportului

 notificarea ROMATSA înainte de începerea unei faze de proiect şi colaborarea cu aceasta în vederea evaluării impactului asupra sistemului ATM/ANS

Acțiuni care decurg din procedurile de colaborare între ROMATSA și Aeroporturile Internaționale privind furnizarea datelor aeronautice și informațiilor aeronautice

Inițierea pe plan local, cu împlicarea Aeroportului, a analizei, impactul modificăriilor asupra sistemului ATM/ANS ROMATSA

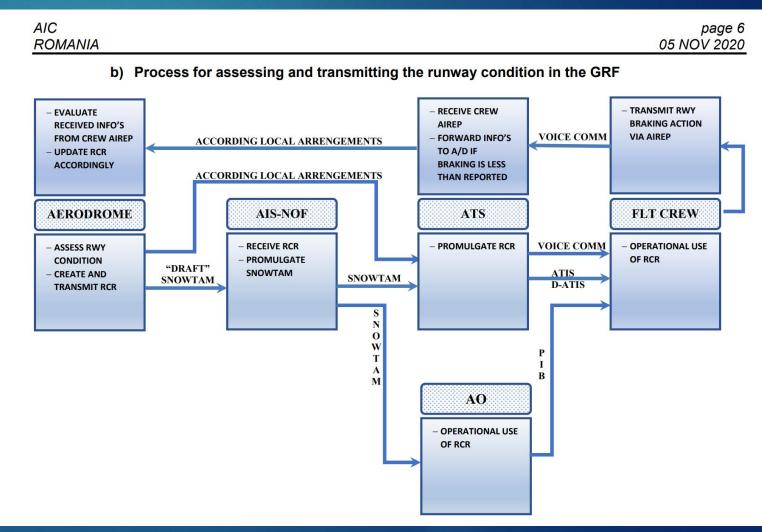
Întocmirea unui plan comun de implementare a schimbării, sau planuri separate dar coordonate

În cazul în care lucrarea de modernizare/extindere/înlocuire a echipamentelor/infrastructurii de aerodrom notificată introduce **modificări semnificative** în practicile operaționale (enumerate în RACR-AIS, ediția 4, cap. VI, para. 6.2.1), acestea pot **intra în vigoare numai la date efective comune**, conform sistemului reglementat **AIRAC**.

- calendarul de publicare se regăsește în AIC B01 din fiecare an.
- orice **schimbare temporară** care conduce la modificări de text sau reprezentări grafice (hărți aeronautice) la AIP, având **impact semnificativ asupra practicilor operaționale**, se introduce prin **Supliment AIRAC la AIP**,
- orice **schimbare permanentă** care conduce la modificări de text sau reprezentări grafice (hărți aeronautice) la AIP, **având impact semnificativ asupra practicilor operaționale**, se introduce prin **Amendament AIRAC la AIP**,
- un mesaj NOTAM se emite atunci când informația ce trebuie distribuită are un caracter temporar de scurtă durată sau când urmează să intre în vigoare într-un timp foarte scurt modificări permanente sau temporare de lungă durată (sub 3 luni), semnificative operațional, cu excepția cazurilor când informația conține mult text și/sau reprezentări grafice.

Procesul de evaluare și transmitere a condițiilor pistei în GRF (Global Reporting Format), conform AIC A08/20 din 05 nov 2020

RCR - runway condition report AIREP - air-reports ATIS - Automatic Terminal Information Service NOF – NOTAM Office

Concluzii

Sistemul legislativ

- extrem de complex
- aplicarea reglement[rilor/ monitorizarea conformării la reglementări necesită resurse importante

Competența resursei umane în dezvoltarea/ aplicarea și îmbunătățirea sistemelor de management, respectiv SMS este extrem de importantă

Colaborările între actorii principali din domeniul aviației reprezintă un factor esențial în asigurarea și îmbunătățirea nivelului de siguranță la nivel de structură (operatori/ furnizori de servicii), la nivel național, european și global

Întrebări și discuții...

Vă mulțumesc!